

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/33/2018
Identifikačné číslo spisu:	1710208877
Dátum vydania rozhodnutia:	21.06.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1710208877.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: ELAFINA, s.r.o., so sídlom Seberíniho 9, 821 03 Bratislava, IČO: 36 685 275 (pôvodný žalobca RVS, a.s. v likvidácii, so sídlom Vázovova 2, 811 07 Bratislava, IČO: 31 331 041), proti žalovaným: 1/ L. R. P., bytom B. O. Č. X, V., 2/ U. Ž. I., bytom R. H. Č. X, V., 3/ C. V.W. G., bytom U. H. Č. XX, V., žalované 2/ a 3/ zastúpené JUDr. Evou Csémiovou, advokátkou so sídlom Wolkrova 4, 851 01 Bratislava, 4/ C. U. O., bytom R. H. X, V., o vypratanie nehnuteľnosti, vedenej pred Okresným súdom Pezinok pod sp. zn. 4 C 227/2010, o dovolaní žalovaných 1/, 2/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 3. novembra 2014 sp. zn. 6 Co 417/2014, takto

rozhodol:

P r i p u ť a, aby do konania na miesto RVS, a.s. v likvidácii, so sídlom Vázovova 2, 811 07 Bratislava, IČO: 31 331 041, vstúpila ELAFINA, s.r.o., so sídlom Seberíniho 9, 821 03 Bratislava, IČO: 36 685 275.

Dovolanie žalovanej 1/ o d m i e t a.

Konanie o dovolaní žalovaných 2/ a 3/ zastavuje.

Z' a l o b c a m a ' n a ' r o k n a n a ' h r a d u t r o v d o v o l a c i e h o k o n a n i a.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovaných 1/ až 3/ (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 3. novembra 2014 sp. zn. 6 Co 417/2014 potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. rozsudok Okresného súdu Pezinok (ďalej aj „súd prvej inštancie“) z 28. februára 2013 č. k. 4 C 227/2010-192, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovaným 1/ až 4/ povinnosť vypratať pozemok zapísaný na LV pre kat. úz. Studené č. XXX ako parc. č. 23/4 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 2476 m², do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a žalovaným 1/ až 4/ uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania 99,50 eur a trovy právneho zastúpenia 9181,42 eur k rukám právnej zástupkyne žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd v časti trov konania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu v tomto rozsahu na ďalšie konanie. Odvolanie žalovanej 4/ odmietol. Odvolací súd po preskúmaní

napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil správne skutkový stav veci a vec i správne právne posúdil, rozhodnutie aj riadne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatoval jeho správnosť (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalobca predmetný pozemok kúpil kúpnu zmluvou z 02. novembra 2009 od predávajúceho E. F.. Tým bola v konaní preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu. Pokiaľ žalované v konaní namietali aj vlastnícke právo právneho predchodcu žalobcu - E. F., táto námietka nebola dôvodná, keďže právnenému predchodcovi žalobcu bolo vlastnícke právo k žalovanej parcele č. 23/4 o výmere 2475 m² navrátené rozhodnutím Okresného úradu v Senci č. j. 2452 - 7/92/ Hr z 21. marca 2002, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30. apríla 2002. Toto rozhodnutie nebolo doposiaľ zrušené. Rozhodnutie Okresného úradu v Senci malo konštitutívne účinky, t. j. jeho právoplatnosťou sa E. F. stal vlastníkom predmetnej parcely. Podľa § 135 ods. 2 O.s.p. otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza. Keďže posúdenie otázky splnenia zákonných predpokladov pre navrátenie vlastníckeho práva podľa reštitučného predpisu - zákona č. 229/1991 Zb. patrí do právomoci správneho orgánu - v danom prípade Okresného úradu v Senci, pričom v otázke splnenia týchto predpokladov bolo vydané právoplatné rozhodnutie, ktoré nebolo doposiaľ zákonným spôsobom zrušené, bol súd povinný z neho vychádzať. E. F. teda bol v čase prevodu predmetnej parcely na žalobcu jej vlastníkom, a teda bol oprávnený s predmetnou nehnuteľnosťou disponovať a previesť ju na žalobcu. Žalované v nijakom smere nepreukázali, že by im svedčilo predkupné právo k predmetnému pozemku. Odvolací súd dospel k záveru, že správne vyhodnotil súd prvej inštancie aj otázku možného vydržania vlastníckeho práva k pozemku žalovanými, keď konštatoval, že k vydržaniu nemohlo dôjsť, keďže pri vstupe žalovaných do užívania pozemku (t. j. pri uzatváraní nájomných zmlúv) mali vedomosť, že pozemok im vlastnícky nepatrí (ale patrí štátu) a teda od počiatku nenakladali s pozemkom ako s vlastnou vecou. Inými slovami, žalované nemohli byť dobromyseľné v tom, že sú vlastníčkami predmetného pozemku, pretože tento im bol odovzdaný iba do nájmu. Odvolací súd ďalej uviedol, že predpokladom úspešnosti podanej žaloby je aj skutočnosť, že žalované majú na predmetnom pozemku umiestnené svoje huteľné veci, a to bez právneho dôvodu. V konaní bolo preukázané, že žalované 1/ až 3/ mali v minulosti k predmetnému pozemku uzavreté nájomné zmluvy, avšak ich platnosť skončila ešte v čase pred vydaním rozhodnutia, ktorým bolo vlastnícke právo k predmetnej parcele navrátené E. F.. Od tohto času (od skončenia nájomného vzťahu) žalované užívajú predmetný pozemok bez právneho titulu, t. j. neoprávnene. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd prvej inštancie rozhodol správne, keď žalobe vyhovel. K odvolacej námietke žalovaných ohľadom existencie procesných nedostatkov v konaní (tendenčné vedenie konania v prospech žalobcu, nemožnosť predniesť návrhy vo veci a pod.) odvolací súd uviedol, že tieto nedostatky z obsahu spisu nevyplyvajú a nedôvodným bol aj návrh na odročenie konania z dôvodu prebiehajúceho sporu pred Okresným súdom Pezinok sp. zn. 36C/16/2012 (pôvodne 8S/1/2011). V tomto konaní sa žalované (po odstránení väd žaloby) domáhajú určenia, že E. F. nie je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti a určenia, že právny úkon predaja nehnuteľnosti je neplatný. Ako žalovaných v tomto konaní označili Obvodný pozemkový úrad Senec a Slovenský pozemkový fond. Nejde teda podľa odvolacieho súdu o prekážku litispendencie (§ 83 O.s.p.) s konaním v prejednávanej veci, keďže nie je daná totožnosť účastníkov konania. Vzhľadom na to, že konanie sp. zn. 36 C/16/2012 nie je doposiaľ právoplatne skončené, nie je možné hovoriť ani o prekážke res iudicata (§ 159 O.s.p.). Odvolací súd dodáva, že v uvedenej veci sp. zn. 36C/16/2012 žalované (vo veci sp. zn. 36C/16/2012 v procesnom postavení žalobkyní) nemôžu byť úspešné, pretože v spore o určenie vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti Obvodnému pozemkovému úradu v Senci ako aj Slovenskému pozemkovému fondu chýba pasívna vecná legitímácia.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali včas dovolanie žalované 1/, 2/ a 3/ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Namietali nerešpektovanie hmotnoprávných predpokladov vlastníctva žalobcu, uvedených v dovolaní žalovaných a jeho aktívnu legitímáciu pre podanie návrhu na vypratanie.

3. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhuje dovolanie ako nedôvodné odmietnuť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ a „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ a § 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 1/ treba odmietnuť a dovolacie konanie žalovaných 2/ a 3/ zastaviť.

5. V priebehu dovolacieho konania pôvodný žalobca prostredníctvom právnej zástupkyne predložil súdu návrh na zmenu účastníka konania na strane žalobcu spolu s kúpnu zmluvou č. 2310/2017 z 12. mája 2017, na základe ktorej pôvodný žalobca - spoločnosť RVS, a.s. ako výlučný vlastník previedol nehnuteľný majetok. Navrhol, aby do konania na jeho miesto vstúpila spoločnosť ELAFINA, s.r.o. Súhlas nadobúdateľa so zmenou účastníka konania na strane žalobcu bol daný v čl. II bod 4 kúpnej zmluvy.

5.1. Na konanie na dovolacom suďte sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 438 ods. 1 CSP). Na dovolacie konanie sa nepoužijú ustanovenia o prístúpení subjektov, o zmene a späťvzatí žaloby a o vzájomnej žalobe (§ 438 ods. 2 CSP).

5.2. Ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práva alebo povinnosti, o ktorých sa konať, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli (§ 80 ods. 1 CSP). Súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované (§ 80 ods. 2 CSP). Ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu (§ 80 ods. 3 CSP).

5.3. Ustanovenia § 79 a § 80 CSP sú spoločne označené ako „Prístúpenie a zmena subjektov“; § 79 CSP je označený ako „Prístúpenie“, § 80 CSP je označený ako „Zmena“. Ustanovenie § 80 CSP, ktoré sa týka zmeny subjektov, nie je v § 438 ods. 2 CSP uvedené medzi ustanoveniami, ktoré v dovolacom konaní nemožno „primerane“ použiť. Podobne nebola ani podľa právnej úpravy účinnnej do 30. júna 2016 (§ 243c O.s.p. v spojení s § 92 ods. 2 O.s.p.) vylúčená možnosť, aby v dovolacom konaní došlo k zmene účastníka.

5.4. Vzhľadom na to, že v danom prípade boli splnené procesné predpoklady, aby do konania na miesto RVS, a.s. vstúpila ELAFINA, s.r.o., najvyšší súd navrhovanú zmenu pripustil.

6. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti posúdil podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov Civilného sporového poriadku o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 CSP), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 CSP).

7. Vzhľadom na dispozitívny úkon žalovaných 2/ a 3/, ktorým prostredníctvom svojej právnej zástupkyne dňa 15. mája 2017 zobrali svoje dovolanie späť, dovolací súd dovolacie konanie žalovaných 2/ a 3/ v zmysle § 446 CSP zastavil.

8. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalovanej 1/ bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle vyššie citovaného § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 238 O.s.p.

9. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. bolo dovolanie prípustné proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (odsek 1); proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (odsek 2) a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ak odvolací súd vyslovil vo výroku prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak šlo o potvrdenie rozsudku, ktorým bola podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. vyslovená neplatnosť zmluvnej podmienky (odsek 3).

10. Dovolaním v prejednávanej veci nie je napádaný zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale rozsudok potvrdzujúci. Dovolací súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval, a preto ani nemohol vysloviť záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť. Rozsudok odvolacieho súdu napokon nemá ani znaky žiadneho z rozsudkov uvedených v ust. § 238 ods. 3 O.s.p. Dovolanie preto podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. prípustné nie je.

11. Dovolanie by tak vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol dovolaním napádaný rozsudok vydaný, došlo k niektorej z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania podľa § 237 ods. 1 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom alebo g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Nie je pritom relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii niektorej takejto vady, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

12. Žalovaná 1/ procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

13. Žalovaná 1/ v dovolaní uplatnila dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci); k tejto námietke však dovolací súd odkazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej na dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. by bolo možné prihliadať len v prípade procesne prípustného dovolania, čo ale nie je tento prípad (tu napokon por. napr. R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 102/2012 či 7 Cdo 116/2013). Z uvedeného plynie, že na dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (i keby bol prípadne namieste záver o jeho opodstatnenom uplatnení) dovolací súd nemôže v tomto konaní prihliadať.

14. Vzhľadom na to, že dovolanie žalovanej 1/ v prejednávanej veci nebolo prípustné podľa § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p., dovolaciemu súdu neostávalo iné, než dovolanie ako procesne neprípustné odmietnuť (§ 447 písm. c/ CSP) bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozsudku odvolacieho súdu.

15. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.